כל הפסולין פרק שלישי זבחים

לכשר. דלא מיפסיל בהכי ובפרק [ראשון] (דף יד:) שנינן הו לה למאן דאית ליה הולכה שלא ברגל שמה הולכה למר ח כדאית ליה ולאידך כדאית ליה: נסנו. הפסול על גבי הכבש או שלא כנגד היסוד כו': יחזור עושה שיריים חשמעינן החי תנח דשלא במקומו לאו כמקומו דמי לפיכך לא עשאן שיריים ואי סבירא ליה דשלא במקומו כמקומו דמי גבו' ה"ג ורמינהו ושחט שחיטה בור כשרה. מדלח כתיב ושחט הכהן: וכי מאין באת. לומר שלריכה כהונה והלא לא נאמר בה כהן: והקריבו הלהנים. ומדכתיב בהבלה כהונה ובשחיטה לא כתיב לימד על השחיטה שכשרה בזר: מה סמיכה בטהורים. כדמפרש לקמיה: מדרבנן. שמא יגעו בבשר: מאי שנא סמיכה. דבטהורים מדאורייתא: דכחיב (פני ה'.

אותו לא יחשב (ויקרא ז) בראוי להקרבה הכתוב מדבר: יחזיר הכשר ויקבל. אי סבירא לן זו י דפסול והויא לה זריקה גמורה באדם פסול : ים שיריים שיריים י

וכולן. הפסולין: שקיבלו הדם. על מנת לאכול ולהקטיר ח חוץ לזמנו או חוץ למקומו: אם יש דם הנפש. עוד בבהמה יחזור הכשר ויקבל ויזרוק הכשר שאין מחשבתן של אלו פוסלתן בקבלה לפי שאין ראויין לה ואין מחשבה פוסלת אלא במי שראוי לעבודה דכתיב המקריב

שאוכולן שקיבלו את הדם חוץ לזמנו וחוץ

ושמנו

מברבנו ב מ"ש סמיכה "דכתיב לפני ה' שחימה גמי הכתיב לפני ה' אפשר רעביד סכין ארוכה ושחים סמיכה נמי אפשר דמעייל ידיה וסמיך קסבר ∞ביאה במקצת שמה ביאה רב חסרא מתני איפכא וסמך ושחם מה שחימה במהורין אף סמיכה במהורין מאי שנא שחימה דכתיב לפני ה'

למקומו אם יש דם הנפש יחזור הכשר ויקבה יקיבל הכשר וְנתן לפְּסוֹל יחזיר לִכשר ²²קיבל בימינו ונתן לשמאלו יחזיר לימינו יקיבל בכלי קדש ונתן לכלי חול יחזיר לכלי קדש יהנשפך מן הכלי על הרצפה ואספו כשר סינתנו על גבי הכבש שלא כנגד היסוד נתן את הניתנין לממה למעלן ואת הניתנין למעלן למטה ואת הניתנין בפנים בחוץ ואת הניתנין בחוץ בפנים אם יש דם הנפש יחזור הכשר ויקבל: גמ" שחטוא דיעבר אין לכתחלה לא ורמינהו יו ושחם שחימה בזר כשרה שהשחימה כשרה בזרים ובנשים ובעבדים ובממאים ואפילו בקדשי קדשים או אינו אלא בכהנים אמרת וכי מאין באתה מכלל שנאמר בואתה ובניך אתר תשמרו את כהונתכם לכל דבר המזבח יכול אף בשחימה יוהקריבו בן הבקר לפני ה' והקריבו בית"ל וגו' "ימקבלה ואילך מצות כהונה לימר על השחימה שכשרה בכל אדם הוא הדין "דאפי" לכתחילה נמי ומשום דקא בעי למיתנא ממאים דלכתחילה לא גזירה שמא יגעו

דוחקין כל כך למהר והא דאמר בפרק אלו הן הנשרפין (סנהדרין דף פא:) כהן המשמש בטומאה אין אחיו הכהנים מביאין אוחו לב"ד אלא

מוליאין אותו חוץ לעורה ומפלעין את מוחו בגיורין לאו דווקא חוץ לעורת ישראל אלא אף חוץ לעורת נשים וחוץ לחיל וכי ה"ג נמי הוי

ההיא דסוטה דקתני שלא תטמא העורה בי והיו וקוקין להוליאה אף חוץ לחיל להר הבית דהא מפרש טעמא התם שמא תפרום נדה וא"ת וכיון דטבול יום מותר בשאר 🗷 העזרה כדפרישית אמאי אינטריך לו למצורע בערב הפסח לדחות יי עשה ילך בשאר הלשכות ויכנים

שם ידיו לבהונות וי"ל דלא אפשר משום דכתיב וייקרא ידן פתח אהל מועד והיינו בשער נקנור שהוא מכוון כנגדו ומיהו בקדשי קדשים לא

אפשר ליה לטמא לשחוט בלידי העזרה [דשחיטתן] בלפון ולא משכחת פתח מכוון ללד הלפון כדמוכח בגמ' ולקמן לג. למ"ד מרחק לפון דפריך וליעבד פשפש ומשני הכל בכתב ולפירוש רבינו מם נמי דמפרש דנטמא בעזרת נשים לא גזור מ"מ למ"ד מרחק לפון ושחיט דו בסכין

ארוכה עשרים ושתים אמה ואין לחוש בכך [הא דקאמר] ₪ דשחיטה כשירה בדיעבד ושמא יגעו בבשר נקט משום קדשים קלים וה״ר אפרים

היה מפרש דמשכחת לה דשחיט טמא דרך גגין ועליות דלא נתקדשו ובסכין ארוכה למ"ד ביאה במקצת שמה ביאה שאין יכול להכנים שם

ידו ומיהו התינח בקדשים קלים שיכול לתלות הבהמה ולשחטה אבל בקדשי קדשים לא אפשר דבעינן שחיטה על ירך כדאמר לעיל בפרק שני (דף כו.) אם לא נאמר דעביד בסכין ארוכה מן העליה והגג עד הרלפה ולהאי פירושא לא תקשי יש לו מיניה ממצורע שיכניס ידיו לבהונות דרך גגין ועליות ולא אילטריך לדחות עשה דהיאך יעלה לגגין יו דרך הר הבית והחיל ש: ת"ל והקריבו מקבדה ואידך מצות

בהוגה. ואם תאמר תיפוק ליה מהיקישא דסמיכה ושחיטה דמה סמיכה בורים אף שחיטה בורים כדדריש ר"ש בריש הקומץ רבה (מנחות יט.) וי"ל דאי לאו דרשא דהכא הוה ממעטינן שחיטה מדכתיב חשמרו את כהונחכם דמשמע אפי׳ שחיטה בכלל ואע"ג דאילטריך לן לעיל

ספ"ק (דף יג.) והקריבו בני אהרן הכהנים לגז"ש שתהא בכהן כשר ובכלי שרת מ"מ דריש מיניה שפיר מקבלה ואילך מלות כהונה: באר שנא

םמיבה דבמהורים דבתיב לפני ה'. פי׳ בקונטרס דהיינו מדכתיב ושחט את בן הבקר לפני ה' וכיון דבעינן תיכף לסמיכה שחיטה אין סמיכה

מבחוץ ושחיטה מבפנים אלא אף הסמיכה מבפנים ואין טמא נכנס לעזרה והקשה הרב רבי יעקב דאורלינ"ש דבפ' בתרא (דף קיט:) משמע דכתיב בסמיכה גופה לפני ה׳ דקאמר דאין סמיכה בבמה משום דכתיב לפני ה׳ ואי לא כתב בה לפני ה׳ אלא מקרא דשחיטה הא שחיטה

גופה ישנה בבמה והחם פירש בקונטרס דהיינו קרא דכתיב בפר כהן משיח 🍳 לפני ה׳ וסמך 🤄 ומיהו לקמן בשמעתין (דף גג.) משמע כפירוש הקונט׳

דהכא דפריך למאן דאמר חיכף לסמיכה שחיטה לאו דאורייתא מדחניא וסמך ושחט מה סמיכה בטהורים אף שחיטה בטהורים ואי אמרת לאו

דאורייתא בטמאין נמי משכחת לה משמע בהדיא דלא ידעינן סמיכה לפני ה׳ אלא משום דתיכף לסמיכה שחיטה ולריך לדחוק ההוא דלקמן

דפ׳ בתרא ומיהו יש ליישב ההיא דלקתן בשמעתין משום ההיא ₪ סוגיא כמאן דאמר ביאה במקלת לאו שמה ביאה דאי משום לפני ה׳ אפשר דמעייל ידיה וסמיך אבל אי אמרת מיכף לסמיכה שחיטה לא אפשר דמרחק ₪ לפון מיהו וסמך ושחט דכתיב גבי עולה

דטעונה לפון דריש בתורת כהנים בפרשת ויקרא מה סמיכה בטהורים אף שחיטה בטהורים ובהדיא דריש התם מקרא דלעיל דכתיב

יקריב אותו לרלונו לפני ה' וסמך כו מדכתיב ממש וסמך אלל לפני ה' דריש לפני ה' כאו ולא כפי' הקונטרס דפרק בתרא דדריש לה מקרא

שתהא בכהן כשר ובכלי שרת מ"מ דריש נמי מקבלה ואילך מלות כהונה

בבשר תנא ששחמו וממא דיעבד שפיר דמי ורמינהו יוסמך ושחם מה סמיכה במהורים אף שחיטה במהורים

מועד:

מוסף רש"י אם יש דם הנפש. עוד גלוחר

בהמה: יחזור הכשר ויהבל. פאמים. יווור הכשר ויקבל. מן הדם וימן שלא במחשבה וכשר, דמחשבה דחשיב עלה קמא לא מיפסל, דכיון דאינו ראוי לעבודה מחוט הסיקרת (לעיל בו.) וכי ואיו באת לומר חולין ב:) **והקריבו מקבלה** יאילד מצוח בהווה. דחתר מר במסכת חגיגה (יא.) והקריבו זו קבלת הדם, לימד על הקבלה קבלת הדם, לימד על הקבלה בטעונה כהונה (פסחים סד:):

שימה מקובצת

אם יש דם הנפש כו'. האי תנא אי ס"ל דפסול עושה שיריים א"כ לריך לפרש דחוץ למקומו לאו כמקומו דמי ולכך יחזור הכשר ויקבל, ואי ס"ל כמקומו דמי (אינו) לריך לפרש דפקול [אינו] עושה שיריים. כך פ״ה. ואגב חורפיה לא דק, דמאן ראית ליה לאו כמקומו דמי לא קאי

אחרינא דפר כהן משיח חדע דמפר כהן משיח היכי מצי למילף שאר סמיכות לפני ה' בין שאני התם דקדושה חמורה היא חטאות הפנימיות: אפסול כלל כדמוכח לעיל _{ודף} ומיהו ודאי (כמ"ד) [למ"ד] כמקומו דמי ע"כ אפסול קאי, וא"מ א"כ מאי איבעי ליה לר"ל מר"י אי פסול עושה שיריים אי לא, והא אים ליה לר"ל לעיל דרכתחיה פשיטא דאיכא קפידא, ואינחו סברי רצצה האחרורי אבתנים אנ״ג דריתנהוה הכא, ואורי להו שמואל דשעח הרחק כריעבר

דמי כה״ג דמה״ת בזר כשרה, שהויי מצוה לא משהינן. והארכתיב זה ער בכ״מ, עיין רפ״ב דובחים ובהגהותי לרא״ש ריש חולין ובתשובה

מין רפי, ממקוטו דמי מספוט משס שלייים, ו״ל דאיים א משהינן. והארכתיב זה עור בכ״מ, עיין רפ״ב דובחים ובהגהותי לרא״ש ריש חולין ובתשובה

מין יוחר סבס רקבל, וומיה קסב א שיים של מינו משם שלייים, לכך

מיל למס שמים לעיש מוד מעוס שמון למס מנקט שמון ממשע משום ספול למוד עוסה שיריים, לכך

מיל בפרי עול מספול ששה שניים מול בספול מינו שם שריים הואל ומרלה בלצור כדאימא במעילה בין הף ה::

מיל בפרי לשל בפרי מינו של מינו של מינו של עולה בין בפיץ מין היינו אומרים במינים הואל ומרלה בלצור כדאימא בפיץ מון היינו אומר בפרי מינו בחוב. מינו מינו של מינו של מינו של על בדאינעריך בפיץ מין היינו, והקריבו בי אהרן הכהנים לניים ביים מינו בהונה. מימה מיפוק לים מהיקסא דסמיכה לשחיטה בדריש ר״ש בפיץ מון מינו מינו בל מינו של מינו באונה. ביינו ביינו מינו בל ביינו מינו בל מינו של מינו של מינו ביינו ביינו ביינו ביינו ביינו באונה. ביינו ביי

יכי ביים. ג'ל אפנידא, ואינהו סברי דמצוה לאהדורי אכחנים אע"ג דליתניהו הכא, ואורי להו שמואל דשעת הדחק כדיעבד כשרה, שהויי מצוה לא משהינן. והארכתי בוה עוד בכ"מ, עיין רפ"ב דובחים ובהגהותי לרא"ש ריש חולין ובתשובה כ"י (להם שמים ליענ"ץ ז"ל. רפ"ד לקירופין):

החמירו עליו לנאת כמו שמפרש רבינו תם משום דקשיא ליה דהתם חסר ליה לטבול יום ליכנס בעזרת נשים משום דסמוך למחנה [שכינה] ואמרינן נמי בגמ' [לב:] שחידשו דברים ואמרו טבול יום אל יכנס למחנה לויה פירוש לא בכל מחנה לויה דמפתח הר הבית עד שער ניקנור מחנה לויה כדתנא בתוספתא לי ובסיפרי

ובפרק בתרא דמכילתין (דף קטו:) ובכלים (פ״ה מ״ח) משמע דשרי בכולהו חוץ מעזרת נשים ואפי׳ טבול יום דובין וזבות אלא במחנה לויה כגון עזרת נשים דסמוך למחנה שכינה קאמר ובמסכת מי תמיד משמע דשרי בכל מחנה לויה גבי בית המוקד שוקני בית אב ישנים שם וקתני כשאירע קרי לאחד מהן הולך וטובל וחוזר לאחיו הכהנים עד שהשערים נפתחין והולך לו ואין לך סמוך למחנה שכינה יותר מבית המוקד שחליה בקודש וחליה בחול 0 חובסוטה פרק היה נוטל (דף כ.) (הא) דקתני והם אומרים הוליאוה שלא תטמא העזרה ופריך עלה מהא דדרשינן דטמא מת מותר ליכנס במחנה לויה ואפי׳ מת עלמו כדכתיב ויהח משה את עלמות יוסף עמו עמו במחילתו ואי דרבנן אסור מאי קושיא ומתוך כך מחלק רבינו תם דלא גזור היכא דנטמא בעזרה ומורי מתרץ . דבעזרת נשים החמירו יותר משאר מקומות אע"פ שסמוכים ממש למחנה לויה מו לפי שהוא מקום כניסה ויניאה לכל אדם יותר שדרך שם נכנסין לעזרת ישראל דרך שער נקנור שהוא שער האיתון המשמש הכניסה והיליאה יו והא דפריך בסוטה על מה

שאמר הוליאוה משום דקתני

הוליאוה או תרי זימני דמשמע שהיו

נבהלים להוליאה וממהרין מאד ואי לאו דאיכא איסורא דאורייתא לא היו

 לעיל כוי, כ) [לעיל יד:],
 רושי יומא פ״ה ה״א פ״ה ה״א, ד) לעיל עו. יומא מת.
 ירושי שם פ״ה ה״א, כ) לעיל עו.
 כוי, () [יומא כו.] ת״כ ויקרא
 ברבה פרשי דה״ב, 1) [ברכות לל: וש"כן, לו) [לקמן לג.] ת"כ לל: וש"כן, לו) [לקמן לג.] ת"כ שם ה"א, לו) [יומל לל.], ל) לקמן לד:, ל) עי לעיל כו: כז., ל) כלים פ"א ה"י, לו) פ"א מ"א, () יומא טו, כ) לקמן ע"ב, ע) ווע"ע תו' חולין ב: ב, ע) [ועיע מוי מונק כ. ז שמא], פ) ויקרא ד, ד, [וע"ש ברש"י ד"ה לפני הי עך, לרלונו לפני הי וסמיך ליה וסמך את ידו ויקרא א]

שינויי נוסחאות

א] ששחטו כל"ל (ש"מ, צ"ק): ב] ל"ל והקריבו בני אהרן הכהנים וגו' (הגרי"ב): ג] ככי"ל הכהגים הגרי (הגרייים). גן ככייכ נוסף וקרא אסמכתא בעלמא: ד] ל"ל או להקטיר (*ש"ח: ה] מפרש לה כל"ל (ש"ח: 1] תיכת למר ליתל בכתה"י: זו ל"ל ליה (m"m): חו נ"ל ועוד ון ("ל ליה (ש"ם). הן ל"ח דעוד בסוטה (צ"ק): ש] ל"ל שכינה (ש"מ, צ"ק): י] כניסה ויציאה (תוס' הרא"ש טוטה שם): יאן הוציאוה הוציאוה לל"ל (יעב"ץ, וכ"ה במשניות)**,** בבבלי שם ליתא הוליאוה הב' לא נכנני שם ניתם הוניחוה הכי נמ נמתני׳ ולל נגמ': יב] העזרה שהרי היו זקוקין להוציאה אף חרץ להר הבית (ש"מ), נ"ל אף חרץ לחיל ולהר הבית (צ"ק יג] בשאר צידי העזרה וושיש). יגן בשאר צידי העורה (ש־מ), ולט"ט מיקן בשאר מקומות: יד] היכי שחיט כל"ל (ש"מ, וכע"ז בצ"ק ורא"מ). ונה"ן לל הגיה, דמפלים לחפשר טפיר לשחוט בסכין ארוכה כ"ב אמה, אלא דאיו כוה חשש שמא יגעו בבשר, וכתב דעל זה קאי מש"כ להלן "ואין לחוש בכך". ועי" באות שאח"ו: שו] זו גירסת בה"ז, (ואולי ל"ל והא דקאמר). ועפ"י פירושו הנ"ל באות שלפנ"ז. וני" פירוטו הניל כלות שלפנייו. וגי" היק און לחוש בכך דשחיטה כשרה בדיעבד קאמר ושמא יגעו וכרי, וכ"ג הגרייל חבר, וכ"ה כד"ו. וע"ע כל"ק שם וכ"ה כד"ו. וע"ע כל"ק שם וכ"ל פ"מ: בון לא תקשי ממצורע לל"ל, והשלר נתחק ממצורע כניק, ווסמת יתותן (ש"ח: יו] לגגין ועליות אם לא דרך (ש"ח: יח] 5"ל דההיא (ש"ח: ים] דמרחק צפון דוסמך ושחט גבי עולה כתיב דטעונה צפון ועלה דריש בת"כ, כנ"ל צפון וציה הייש בתיכ, כני ל (שתכ"י): כ] נשמכ"י מוסיף כאן ולא בבמה: כאן ה' וסמך (שתכ"י): כב] דלמא שאני התם דקדושה דחטאות הפנימיות חמורה היא (שמכ"י): כג] ל"ל בפרק כל הזבחים שקבלו דמן, ועיי"ש דף כו ע"ב תד"ה הכא: יף כו ע"ב חד"ה הכנ תוס' דף כו ע"ב ד" הב"ע (גליון):

ליקוטים

שהשחימה כשרה בזרים וכנשים בו'. אכן באמת משלשה מקומות במקרא עלה בידינו שבודאי היו במקוא כלה בייתו שבודי היו מקפידין בשחיטה והפשטה שיהו נעשין ע״י כהנים או לוים. כי כתוב בחנוך הבית דחזקיהו רק הכהנים היו למעט ולא יכלו . להפשיט וגו' ויחזקום אחיהם . הלוים. ובפסח חזקיהו כתוב ותים. ובפסח הווקיהו כחוב [בענין שחיטת פסח] והלוים על שחיטת הפסחים. וכן בפסח דיאשיהו והלוים מפשיטים. וכן מפורש בכתוב לעתיד כי אם הלוים וגו׳ ומשרתים את הבית המה ישחטו וגו׳. הרי כי לא דכר המה ישהטרוגר. הדי כי לא דבר ריק הוא ודאי, והיינו כמו דבימי עלי הוו מהדרי אפילו בתר כהן ולא טעו בהכי ואטו עד דאתא שמואל לא הוו ידעי דשחיטה בזר כשרה, אלא משום

עין משפמ

נר מצוה

ג א מיי' פרק י"ד מהלכות פסה"מ הלכה ב ופרק ב שם

המנה ל ב מיי פ"א מהלכות פסה"מ הלכה מ: ה גד מיי פ"א מהל פסה"מ ה גד מיי פייח מהלי פסהיית הלכייד ופיייא שם הלכה ב: ז ה מיי שם פייא הלכה כה: ז ו מיי פייב שם הלכה י: ז מיי פייט מהלכות ביאת מקדש הלכה ו ופרק ה מהלכות

י הכה א: ה ח מיי פ"א מהלכות פסה"מ הלכה א: ש טי מיי פרר נים. מיי פרק ג מהלכות מעה"ק הלכה יא:

תורה אור השלם

1. וְסַמֵּךְ יַדוֹ עַל רֹאשׁ הַעֹּלָה

וְנֵרְצָה לוֹ לְכַפֶּר עָלְיוּ: וְשְׁחָט וְנֵרְצָה לוֹ לְכַפֶּר עָלְיוּ: וְשְׁחָט אֶת כֶּן הַבְּקֶר לְפְּנֵי יְדְוֹה הַהְּם וְזְרָכְוּ אָת הַדְּם עַל הַהְם וְזָרְכִּוּ אָת הַדְּם עַל הַמִּוְבַּח סְבִּיב אָשֶר פָּתַח אַהֶּל

מוטר: 2. וְאַתָּה וּבְנֵיךְּ אָתְּךְּ תִּשְׁמְרוּ אֶת בְּהָנַּתְכָם לְכָל דְּבַר הַמִּוְבַּת וּלְמִבֵּית לָבְּרָת וַעַבְדְתָם עַבִּדִת מִתְנָה אֶתן אֶת בְּהָנַתְכָם עַבִּדִת מִתְנָה אֶתן אֶת בְּהָנַתְכָם והור הקרב יומת: במדבר יח, ז

אין מחשבתו מחשבה (לעיל בו:) יחזיר לכשר. שנתנו לו, ואשתעינן בה תרמי, חדל דלל מיפסל במאי דאפסקיה פסול, ואשתעינן דהולכה זו שעשה הכשר שלא ברגל, שהושיט לפסול שהיה עומד בלד המזבח, לא נעשית בהכשר ולא שמה הולכה, דקתני בטפער זמו שמה טוכנט, דקמני יחזירנה למי שנתנה לו, ואי הולכה שלא ברגל שמה הולכה אמאי שנה ברגל שתה הוכבה המחי יחזירנה לאחור, יבא כשר ויטלנה מידו ללד המזבח וזה לא יושיטנה לו, אלא דמעשה אנטבא בעלמא עביד (לעיל יד:): ואספו כשר. הואיל ונתקבל בכלי: (לעיל החסיר ונתקבר בככי: (לעיד 10) בתבו. למתן דמו: על גבי הכבש. שאינו מקום מתן דמים, או במוצח שלא כנגד היסוד. וילפינן חו כמובח שנת בנגד היסוד. והנסיק לקמן דעולה מעונה מחן דמים כנגד היסוד שהיא יסוד המוצח למטה ממתן דמה, למעוטי קרן מזרחית דרומית דלא הוה לה יסוד כדאמרינן באיזהו מקומן: למטה. מאיז באתה. לישנא דמתני מכלל שנאמר כו". ומתוך אותו כלל הייתי בא לפסול: ת"ל ושחט כרי. ומדכתיב הס פסקור. חייד ושחם כרי. ומדכתיב הסל הסקוב ובשמיטה לא כתיב, מכלל דושחט אבעלים קאי, וסמך ידו ושחט, לימד על השמיטה שכשרה בזר (יומא בו.). וה"ה לשאר פסלין